زمانێ رەخنێ د (بارانا درەوا)ن یا (عەبدولغەنی کێقلی) دا … عبدالرحمن بامەرنی

کێمەلە هەلبەستێن (بارانا درەوا)، دیوانا پێنجێ یا هەلبەستڤان عەبدولغەنی کێقلی یە، ئەڤ دیوانە ژ (113) ناڤ و نیشانێن هەلبەستێ، دناڤا 130 لاپەرێن پەرتەکەکا ژ قەبارێ نیڤ a4 دا هاتینە چاپکرن. پێشەکیا ڤێ دیوانێ ژی ژلایێ نڤیسەر (ئەدیب عەبدوللا) ڤە هاتیە نڤیسین. دگەل خواندنا من بێ ڤان هەلبەستان، ل جارا ئێکێ ئەز ل سەر شعریەت دڤێ دیوانێ دا رەوستام، یا راست من قەلەمێ خوە بێ تیژ کربوو، لێ تشتەکێ دی بالا من زێدەتر راکێشا، ئەو ژی زمانێ رەخنێ دناڤا ڤان شعران دا. تشتێ بەرچاڤ خوەدانا من ژ هزرا من ئەز پاشکێش کریم، هەلبەستڤانی خوە هند نزیکی جاددێ و کێمەلگەهی کریە، لایەنێ شعریەتێ ژبیرا مرۆڤی وەك خواندەڤا دبەت.
(خواندن ژی هەر هێسانە، ئەو خواندنا نەشێت تام و خێشیەکێ ب مێشکێ ب بەخشیت، مروڤ نەشێت دگەل دا یێ بەردەوام بیت…!)

بێچی رەخنە ل سەر شعریەتێ زال ببیت:

هەست و دەربرینێن هەر کەسەکی، هێزا خوە، ژ رەنگڤەدانا تشتێن ل دەردەرێن وی روو ددەن وەردگرن. تشتێن وی دکەنینن و دلگران دکەن. تشتێن خشیێ پێ دبەخشن و وی نە ئارام دکەن. ئەڤ رەنگڤەدانێن هەنێ ژی بێ هەر کەسەکی، خوە بڕەنگەکێ جوداتر دیاردکەن. هەلبەستڤان ژی ژبەرکو خوەدان هەستن و ئەڤ هەستێن هەنێ دناڤا نڤیسنیێن وان دا پەیدا دبن، بڕەنگەکی و دوان، بێی ئەڤ هەلبەستڤانێ هەنێ هەست پێبکەت، بێی بزانیت یێ کەتیە بن باندورا وان تشتان، ئەڤ هەمی تشتێن هەنێ دناڤا وێ هەلبەستێ دا بەرچاڤ دبن. مەرج نینە ئەو تشت ژی هەمی گاڤان دبیاڤەکێ دەستنیشانکری دا بن، عەشق و ئەڤینی یان شورەشگێری یان رەخنەیا جڤاکی بیت. لێ راستیەك ل پشت ڤێ چەندێ هەیە و خواندەڤایەك بو ڤان جورە نڤیسینان یێ هەی و خوەشیێ ژێ وەردگریت و تا بەرگریێ ژی ژێدکەت. نمونا شعرا بەری سەرهلدانێ و ئەو خواندەڤایێ شعرێن وی دەمی دخواندن و تام و خوەشی ژ وان شعران و هێمایێن دناڤا وان شعراندا ددیت، هەمان ئەو خواندەڤا نەکە تامێ و خوەشیێ ژ شعرا نەکە نابینیت و ئەڤە ژی تشتەك سروشتی یە.
(خوە ژبیرنەکەین ژی، خواندەڤا رەخنەگرەکێ ئەکادیمی نینە، دا

بزانیت مەرجەن شعریەتێ دناڤ ڤان شعراندا هەنە یان نە، بتنێ وی دڤێت، کەسەك یا ب دلێ وی بێژیت و هندەك ژ ئازارێن وی کێم بکەت و تام و خوەشیەکێ بدەتێ...!)

رەخنە ب زمانێ خەلکی:

ئەڤ قەیرانێن روی ل هەرێمێ کرین، خوە د دو جەرگێن کێشەیان دا دبینن، ئێك سیاسی و یا دوێ ژی ئابوری. تا وی رادەیی، کارلێکا ڤان قەیرانان ل سەر خەلکی هەیە، گەلەك جاران قەیرانێن ئابوری ب وی رەنگی کارتێکرنێ ل سەر ژیانا خەلکی دکەن، ئەڤ خەلکێ رێژەکێ بتنێ ئومێدا وی رزگارکرنا کوردستانێ ژ دەستێن دژمنی و خەون و هیڤی ل سەر ڤێ چەندێ ئاڤاکرین، ئەڤرو ئەو خەون هەمی بوینە تشتەکێ ژبیرکری، ئەڤ چەندا هەنێ ژی ب ئاشکەرایی دناڤ ڤان هەلبەستان دا دیار دبیت، ئەگەر پەرەگرافەکی بێ نمونە بەرچاڤ بکەین:

(ئەڤە سالا نوی هات/ نزانم دێ بەرپەرێن نوی ڤەکەن/ دەستێن هەڤدوو گرن/ شەرمێ ژ خوینا شەهید و سەوی و بێ باباکەن/ ئێکودو ماچی کەن و لێك بورن/ یان دێ کوردستانێ فروشن/ پارچە پارچە کەن؟؟؟ (ژ هەلبەستا ئەڤ سالە چوو، لاپەرە 37،38).

دخواندنا ڤێ پارچە هەلبەستێ دا و بتایبەت ئەم ل دەستپێکا سالا نوی، خواندەڤای دڤێت بەرسڤەکێ ژ سیاسەتمەدارێن کورد وەربگریت! هەبونا داعش وەك دوژمنەکێ راستەوخو گەفێن بەردەوام؟ هەبونا ترسا (حەشد ئەلشەعبی) پشتی نەمانا داعش؟ هەبوونا ئیرانێ و تورکیا و کارتێکرنا وان ل سەر پارتێن سیاسی؟ پەرلەمانەکێ ژ کارکەفتی و حکومەتەکا ئفلیج؟ قەیرانێن نەبوونا موچەی و کارەبێ و گازێ وووو هتد. دڤی پەرەگرافی دا، ئەوا هاولاتی نەشیایی بگەهینت، هەلبەستڤان یێ بێ بەروڤاژی دکەت، ئەو ب لێکئینانێن خوە یێن شعری یێ دبێژیت: ژ ئەنجامێ ناکوکیێن دناڤبەرا وە دا، کوردستان یا دهێتە فرتن!

یان ڤی پەرەگرافی:

(دەمەکی/ جاش هەبوون/ لێ هێران و ئاش هەبوون/ مە دزانی کیش جاشە/ کی پارتیە/ کی ئاشە/ کی ئاشڤانە/ کی کاروانییە/ کی خودانە/ کی دزو موغلاچیە/ کی سیخور و تالانچیە/ کی شورەشڤانە/ ئەڤرۆ/ هەمی بوونە جاش/ پشتی نەماین/ هێران و ئاش/ جاش بوونە حاکم و پاشا/ رێژێ سەد جار/ دبێژن حاشا/ خودێ حەشرا مە نەکەت دگەل/ گەندەلچیا و خودانێت بیست معاشا. هەلبەستا حاشا لاپەر 209، 210).

هەر کەسێ ژیانا بەری سەرهلدانێ دیتی و ڤێ پارچە هەلبەستێ بخوینیت، ئەو زولم و زوردار یا بەعسیان دگەل خەلکێ بکێنەهـ دکر، بتنێ ژبەرکو کوردن، چ جاران ئەو رژ ژ بیرێ ناچن. راستە ئەو رژم روخیا نەما، بەلێ کەسانێن دی هەبون و دارودەستەکێن دی هەبون، خەلکی نەخوشیا خوە ژ بەر ددیت، ئەو ژی رەفیق و چەتە و موستەشار بوون، دگەل روخیانا وێ رژمێ، جارەکا دی هەڤکێشە دبەرژەوەندیا وان کەسان دا زڤریڤە، ئەو کەسێن ئەڤ هاولاتیێ بکێگونەهـ، چ ژیارا خوە ژ بەر وان نە، ئەو کەسێن ل سەر حسابا خوینا کوردان، یاری بو خوە ب پاران دکرن، ئەڤرو ژی خوەدان چەندین موچەنە و خوەدان پایەنە، هێسان هەلبەستڤان بەحسێ ڤێ نەدادیێ دکەت.
(خوە خواندەڤانی ژی، دڤێت هەمان تشتی ژ ڤان سیاسەتمەداران را بێژیت…!)

بێچی بارانا درەوا؟

دا کو ژیان بەردەوام بیت، دڤێت زڤرینا عەردی یا دروست بیت و دەمێ ژیان ل سەر عەردی بەرەڤ مرنێ دچیت، پایز دهێت و داروبار بەلگێن خوە دوەرینن و زڤستان گەفێن مرنێ ل سەر هەمی شینکاتیێ دکەت، خەلك هیڤیا ل سەر هاتنا بارانێ رادچینن، ژبەرکو باران دشێت بەردوامیێ بدەتە ژیانێ، لێ دەما هیڤیێن خەلکی درەو پێڤە بهێن، هینگێ خەلك بێ ئومێد دبیت و بهزرا من هەلبەستڤان دەهلبژارتنا ڤی ناڤی دا بو پەرتێکەکا تژی رەخنە، ناڤەکێ دروست و دجهێ خوەدا یێ هەلبژارتی، ژبەرکو، ئەو هیڤیێن خەلکی خەون ل سەر راچاندین، درەو هاتنە شینێ و بێزاری بخەلکی ڤە دیار بو. ئەڤ چەندا هەنێ ژی دشعرا (ئەڤە چ وەلاتــە؟) دا ب ئــاشکەرای و دەڤ و دەڤ دیــار دبیــت، وەك ڤــان پەرەگرافان ژ هەمان هەلبەست:

- (ئەڤە چ وەلاتە/ دز و گەندەل تێدا دگرنژن؟).
- (ئەڤـە چ مانـدیبوون و خەبـاتە/ فەرمـانبەر و ماموستا/ بێ بەرامبەر خو دوەستینن و پێڤە دمرن؟).
- (ئەڤە چ خانەنشینن/ ب دوسەد هزارا سالێ خرێ دقەتینن؟/ دیارە حکومەت یا ل هەوە شارەزایە/ چ دکیسك و قەلینێت وە نەمایە).
- (ئەی وەلاتێ پری پەترول/ ئاخا تە زێرە/ بێ ترك و عەجەما خێر و بێرە). ژ هەلبەستا ئەڤە چ وەلاتە؟ لاپەر 114، 115، 116.

خواندەڤا ژ ڤێ پەرتێکێ ل کیڤەیە!

هەلبەستڤانی ددیوانا (بارانا درەوا)ن دا، بالانسا شعرێن خوە ب ئالیێ هەست و دەبرینیان دا ئالیسەنگ کریە و هەر کەسەکێ ڤان هەلبەستان بخوینیت، ڤێ راستیێ ب زیڤی دبینیت و خوە دناڤ وێ جیهانێ دا دبینیت، یا هەلبەستڤانی بو خوە بناڤێ شعران پاوان کری. (هەر هێسایە ژی، شعر بخوە دویرکەفتنە ژ جیهانا راستیان، رەڤینەکە بەرەڤ خەیالەکا چێکری و دڤێ جیهانێ ژی دا، بتنێ خواندەڤایە بریارێ ددەت، کا چاوان د دشعرێ بگەیت و چ شروڤەکرن بدەتێ…!).

تێبینی:
دروژنامە ئەڤرو ژمارە 2035 یا روژا 17/1/2017ێ دا هاتیە بلاڤکرن.